

This Question Paper contains 8 printed pages.

Seat No.:

Sl. No. : 116805

141(G)
(February, 2025)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

- સૂચનાઓ :
- 1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 64 પ્રશ્નો છે.
 - 2) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
 - 3) જમણી બાજુ આપેલા અંક ગુણ દર્શાવે છે.
 - 4) પ્રશ્નોની સૂચના પ્રમાણે જ જવાબ લખો.
 - 5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.

વિભાગ - A

- નીચેના 1 થી 20 પ્રશ્નોના આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો.
દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.

[20]

- 1) ત્વચા દ્વારા કેટલા પ્રકારના સંવેદનોનો અનુભવ થાય છે ?
(A) ત્રણ
(B) નવ
(C) બે
(D) ચાર
- 2) 'ધ્યાનની જનની' તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?
(A) શિક્ષણ
(B) જરૂરિયાત
(C) ટેવ
(D) રસ

- 3) ધોર્નડાઈકના બિલાડી પરનાં પ્રયોગમાં બિલાડીને કેટલા પ્રયત્ને શિક્ષણ મળ્યું હતું ?
- (A) છ
(B) ચોવીસ
(C) બાર
(D) અઠાર
- 4) અનુભવ અને મહાવરાને કારણે વર્તનમાં થતા સાપેક્ષ કાયમી પરિવર્તનને શું કહેવાય છે ?
- (A) સંવેદન
(B) ધ્યાન
(C) શિક્ષણ
(D) પ્રત્યક્ષીકરણ
- 5) બુદ્ધિ અંગેનો ત્રિપરિમાણાત્મક સિદ્ધાંત કોણે દર્શાવ્યો ?
- (A) થર્સ્ટન
(B) ગિલ્ડર્ડ
(C) સ્પીયરમેન
(D) ગાર્ડનર
- 6) માનસિક પડકાર રૂપ ધરાવતી વ્યક્તિનો બુદ્ધિઆંક કેટલો હોય છે ?
- (A) 130 થી વધુ
(B) 70 થી નીચે
(C) 80 થી 89
(D) 110 થી 119
- 7) માનવીના મનમાં રૂઢ થયેલાં ખોટા ખ્યાલોને શું કહે છે ?
- (A) મનોવલણ
(B) અભિસંધાન
(C) પૂર્વગ્રહ
(D) સામાજિકરણ

- 8) મનોવલણો જન્મજાત નહીં પરંતુ કેવા હોય છે ?
- (A) અપેક્ષિત
(B) અનિવાર્ય
(C) સંપાદિત
(D) કાયમી
- 9) આંતરિક સહજ પ્રતિક્રિયા કઈ છે ?
- (A) હસવું
(B) રડવું
(C) દોડવું
(D) ચાલવું
- 10) વ્યક્તિ સમક્ષ જ્યારે બે વિકલ્પો હોય અને બન્ને એને પસંદ હોય પરંતુ બેમાંથી એકની જ પસંદગી કરવાની હોય ત્યારે ઉત્પન્ન થતો સંઘર્ષ કયા પ્રકારનો સંઘર્ષ છે ?
- (A) અભિગમન - અભિગમન સંઘર્ષ
(B) વિગમન - વિગમન સંઘર્ષ
(C) અભિગમન - વિગમન સંઘર્ષ
(D) એકેય નહિ
- 11) અજ્ઞાત કે અભાનપણે અહમ્ને ટકાવી રાખવાની પ્રયુક્તિને શું કહે છે ?
- (A) દમન
(B) બચાવ પ્રયુક્તિ
(C) વ્યક્તિત્વ
(D) સ્વપ્નાવસ્થા

- 12) કઈ મનોવિકૃતિમાં બાળક તેને કહેવામાં આવેલા વાક્યોનું પુનઃ ઉચ્ચારણ અવારનવાર કરે છે ?
- (A) ઓટિઝમ
(B) ADHD
(C) ડિસ્લેક્ષીયા
(D) લખવાની વિકૃતિ
- 13) અસરકારક સલાહનાં લક્ષણો નીચેમાંથી કોણે દર્શાવ્યા છે ?
- (A) પેક્ટરશન
(B) મોર્ગન
(C) જે.બી. વોટ્સન
(D) ફોઈડ
- 14) મહર્ષિ મહેશ યોગી દ્વારા કયા ધ્યાનનો પ્રસાર થયો છે ?
- (A) વિપશ્યના
(B) ભાવાતીત
(C) માઈન્ડફૂલ
(D) લેશ્યા ધ્યાન
- 15) કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે પર્યાવરણના અભિગમને પાંચ તંત્રના ખ્યાલ દ્વારા સમજાવ્યો છે ?
- (A) એટકીનસન
(B) સ્કીનર
(C) કર્ટ લેવિન
(D) બ્રોનફેનબ્રેનર

- 16) રેફ્રિજરેટરમાં કયા વાયુનો ઉપયોગ થાય છે ?
- (A) ઓક્સિજન
(B) કાર્બન ડાયોક્સાઇડ
(C) ક્લોરોફ્લુરો કાર્બન
(D) નાઇટ્રોજન
- 17) જેમાં એક જ વ્યક્તિ વ્યવસ્થાપક અને માલિક બન્ને હોય તેવી સંરચના એટલે ?
- (A) અમલદારશાહી સંરચના
(B) સરળ સંરચના
(C) સમચોરસીય સંરચના
(D) જટિલ સંરચના
- 18) કર્મચારીની પસંદગી માટેની પદ્ધતિઓમાં નીચેનામાંથી કોનો સમાવેશ થતો નથી ?
- (A) અરજીપત્રક
(B) મુલાકાત
(C) લાગવગ કે ભલામણ
(D) લેખિત કસોટી
- 19) નીચેનામાંથી કયો અનુભવ વિધાયક વ્યક્તિલક્ષી અનુભવ નથી ?
- (A) આનંદ
(B) સંતોષ
(C) હતાશા
(D) આશા અને આશાવાદ

- 20) બિન શાબ્દિક સંકેતોને પારખવામાં કોણ વધુ કુશળ જોવા મળે છે ?
- (A) સ્ત્રીઓ
- (B) પુરુષો
- (C) બન્ને સરખાં કુશળ જોવા મળે છે.
- (D) કંઈ કહી ન શકાય

વિભાગ - B

- નીચેના 21 થી 30 પ્રશ્નોના ઉત્તર 1 વાક્યમાં લખો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે. [10]
- 21) સામાન્ય રીતે મનુષ્ય કેટલા CPS સુધીની કંપન સંખ્યાવાળો અવાજ સાંભળી શકે છે ?
- 22) પાવલોવે કયા પ્રાણી પર પ્રયોગ કર્યો હતો ?
- 23) વ્યક્તિગત બુદ્ધિ કસોટી કોને કહે છે ?
- 24) સમૂહ માધ્યમના સાધનોના નામ આપો.
- 25) ઈજનેરી વિદ્યામાં 'Stress' શબ્દનો અર્થ જણાવો.
- 26) વર્તનવાદના પ્રણેતા કોણ હતા ?
- 27) સલાહમાં ઓછામાં ઓછા કેટલા માણસો પ્રત્યક્ષ સંપર્કમાં આવે છે ?
- 28) હવાનું પ્રદૂષણ ઘટાડવા શું કરવું જોઈએ ?
- 29) અમલદારશાહી સંરચના એટલે શું ? <https://www.gujaratboardonline.com>
- 30) સુખના પ્રકારો જણાવો.

વિભાગ - C

- નીચે આપેલા 31 થી 44 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નના 2 ગુણ છે. [20]
- 31) ધ્યાનને આકર્ષનારા વસ્તુલક્ષી ઘટકો જણાવો.
- 32) ધ્યાનના કોઈપણ ચાર લક્ષણો જણાવો.

- 33) આંતરસૂઝના પ્રયોગો કોણે કોની ઉપર કર્યા હતા ?
- 34) માનસિક વયની વ્યાખ્યા આપો.
- 35) મનોવલણ ઘડતરને અસર કરતાં ઘટકો જણાવો.
- 36) 'પૂર્વગ્રહો વિષયક જન્માવે છે.' સમજાવો.
- 37) હતાશાની વ્યાખ્યા આપો.
- 38) ઉપરી અહમ્ની સમજૂતી આપો.
- 39) વિકૃત ભયને સમજાવી તેના પ્રકારો જણાવો.
- 40) 'સલાહાર્થી' અને 'સલાહકાર' નો અર્થ સમજાવો.
- 41) પ્રતીક વિનિમય પદ્ધતિમાં કેવાં પ્રતીકો અપાય છે ?
- 42) ભૌતિક પર્યાવરણમાં કઈ કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે ?
- 43) વિજ્ઞાપનની અસરકારકતા માટે કયાં પરિબળો નિર્ણાયક બને છે ?
- 44) વિધાયક મનોવિજ્ઞાનનાં ધ્યેયો જણાવો.

વિભાગ - D

- નીચે આપેલા 45 થી 58 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો.
દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે.

[30]

- 45) પ્રત્યક્ષીકૃત સંગઠનમાં 'સમાનતા અને પૂરકતા' સમજાવો.
- 46) થોર્નડાઈકનો પ્રયોગ સમજાવો.
- 47) ગાર્ડનરે દર્શાવેલ બુદ્ધિની લાક્ષણિકતાઓમાંથી ભાષાકીય, તાર્કિક-ગાણિતિક અને સાંગીતિક બુદ્ધિ સમજાવો.
- 48) સામાન્ય જનસમુદાયમાં બુદ્ધિલબ્ધિના વર્ગીકરણ અને ટકાવારી દર્શાવતું કોષ્ટક જણાવો.

- 49) મનોવલણો જૂથ વ્યાપી હોય છે. સવિસ્તાર સમજાવો.
- 50) પૂર્વગ્રહ ઘટાડવામાં સંચાર માધ્યમનું મહત્વ સમજાવો.
- 51) મનોશારીરિક રોગો તરીકે દૃદ્યસંબંધી રોગો અને બલ્ડપ્રેશર સમજાવો.
- 52) માનસિક સ્વાસ્થ્ય સુધારણાના ઉપાયોમાંથી 'આહાર' અને 'કસરત' સમજાવો.
- 53) 'મનોપચાર' અને 'સલાહ' વચ્ચેના ત્રણ તફાવત લખો.
- 54) યોગના આઠ અંગોના નામ આપો અને 'યમ' વિશે ટૂંકી સમજ આપો.
- 55) બ્રોનફેનબ્રેનરના પર્યાવરણ અંગેના પાંચ તંત્રોની સમજૂતી આપો.
- 56) માનવવર્તનની પર્યાવરણ પરની અસરો તરીકે કુદરતી સંસાધનોના દુરુપયોગની સમજૂતી આપો.
- 57) વ્યવસ્થાપકની ભૂમિકાઓની સમજૂતી આપો.
- 58) લગ્નના ફાયદાઓ વર્ણવો.

વિભાગ - E

- નીચે આપેલા 59 થી 64 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. દરેક પ્રશ્નના 5 ગુણ છે.

[20]

- 59) ધ્યાનના વ્યક્તિલક્ષી નિર્ધારકો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- 60) દષ્ટિ સંવેદનની વિગતે સમજૂતી આપો.
- 61) કોહલરે ચિમ્પાન્ઝી પર કરેલા પ્રયોગો જણાવી, ખોખાવાળો પ્રયોગ વર્ણવો.
- 62) સ્કિનરની સમસ્યા પેટીની રચના અને તેની પ્રયોગ યોજના સમજાવો.
- 63) પ્રતિભા સંપન્નતાના લક્ષણો વર્ણવો.
- 64) 'ગ્રીન હાઉસ અસર' ની વિગતે ચર્ચા કરો.

